

Scenariusz wystawy pt.: „Barwny Świat Ptaków”

VIII. Piętro (korytarz, skrzydło wschodnie):

1. Tytuł wystawy: „Barwny świat ptaków”

2. Sprzęt: 5 plansz ekspozycyjnych (podświetlanych); 13 gablot ekspozycyjnych; 10 gablot sferycznych – obudowa do dioram; oświetlenie w gablotach (24 zestawy); docelowo 14 monitorów dotykowych (komputerów) – przy wszystkich gablotach (oprócz gabloty wolnostojącej ze strusiem) oraz przy planszach ekspozycyjnych nr 1 i 5 (ewolucja ptaków, gatunki wymarłe); 12 zestawów głośnikowo-(słuchawkowych?) do gablot (2-12) do odtwarzania głosów ptaków.

3. Ekspozyty i elementy własne: okazy dermoplastyczne, jaja i gniazda ptaków; gablotka ekspozycyjna wolnostojąca prezentująca okaz dermoplastyczny strusia afrykańskiego; model dinozaura z podrzędu *Theropoda*

4. Elementy do wypożyczenia:

5. Elementy do wykonania: plansza ekspozycyjna nr 1 (ewolucja ptaków); plansza ekspozycyjna nr 2 (ewolucja ptaków c d.) - w tym wykonanie nowej lub renowacja istniejącej tablicy z płaskim modelem praptaka - *Archaeopteryxa* (docelowo w przyszłości wykonanie przestrzennych, trójwymiarowych modeli: *Archaeopteryxa* oraz bliżej spokrewnionego z ptakami współczesnymi – dromeozaura *Cryptovolans*, które będą zawieszane w dodatkowych gablotkach ekspozycyjnych przy planszy nr 2); plansza ekspozycyjna nr 3 (wyczerpujące informacje na temat ptasich jaj, ich różnorodności i budowy) – w tym trójwymiarowy model plastyczny jaja ptasiego; plansza ekspozycyjna nr 4 (wewnątrz gabloty nr 3) (sylwetki różnych gatunków ptaków od największego do najmniejszego odpowiadających prezentowanym jajom); plansza ekspozycyjna nr 5 (wyczerpujące informacje na temat wymarłych do tej pory gatunków ptaków) – (docelowo w przyszłości wykonanie modeli plastycznych niektórych wymarłych gatunków ptaków np.: strusia madagaskarskiego *Aepyornis maximus* (3,5 m wysokości), moa olbrzymiego *Dinornis maximus* (3,0-3,5 m wysokości), ewentualnie mniejszych gatunków: dronta dodo *Raphus cucullatus*, alki olbrzymiej *Pinguinus impennis* lub gołębia wędrownego *Ectopistes*

migratorius); etykiety z nazwami gatunków (polskimi, łacińskimi, niemieckimi i angielskimi) do wszystkich gablot prezentujących okazy dermoplastyczne ptaków; kolorowe mapy zasięgu poszczególnych krain zoogeograficznych na tle kontynentów świata, do gablot prezentujących awifaunę różnych krain zoogeograficznych.

6. Treść wystawy:

W części wstępnej wystawy (*plansza ekspozycyjna nr 1 - ściana nr 1*) zostanie przedstawiona ewolucja ptaków począwszy od gadów *Maniraptora* z prezentacją spokrewnionego z ptakami dinozaura z podrzędu *Theropoda* (*diorama nr 1*) poprzez *Archaeopteryxa* (praptaka) do ptaków współczesnych (*plansza ekspozycyjna nr 2 - ściana nr 2*), wraz z modelem płaskim praptaka a docelowo w przyszłości z trójwymiarowymi modelami plastycznymi praptaka i bliższego ptakom współczesnym znaleziska – dromeozaura *Cryptovolans*, które zostaną zaprezentowane w gablotkach ekspozycyjnych przy planszy nr 2. Zainstalowany w tej części wystawy monitor dotykowy (komputer) umożliwi korzystanie z interaktywnej prezentacji multimedialnej przedstawiającej w świetle najnowszych badań wyczerpujące informacje na temat ewolucji ptaków. W dalszej części wystawy zostaną przedstawione wyczerpujące informacje na temat ptasich jaj, ich różnorodności i budowy wraz z trójwymiarowym modelem plastycznym ptasiego jaja (*plansza ekspozycyjna nr 3 - ściana nr 3, część 1*) oraz zostanie przedstawiona w gablocie ekspozycyjnej reprezentacja okazów ptasich jaj różnej wielkości, od największego do najmniejszego z odpowiadającymi im sylwetkami poszczególnych gatunków ptaków, przedstawionymi graficznie na planszy umieszczonej wewnątrz gabloty bezpośrednio powyżej prezentowanych okazów jaj (*gablotka ekspozycyjna nr 1 wraz z planszą ekspozycyjną nr 4, umieszczoną wewnątrz gabloty - ściana nr 3, część 2*). Zainstalowany w tej części wystawy monitor dotykowy (komputer) umożliwi korzystanie z interaktywnej prezentacji multimedialnej przedstawiającej wyczerpujące informacje na temat budowy i różnorodności ptasich jaj. W kolejnych gablotach ekspozycyjnych (*numery 2-13 - ściany 4-14 plus wolnostojąca gablotka ekspozycyjna z okazem dermoplastycznym strusia afrykańskiego*) zostanie przedstawiona reprezentacja gatunków ptaków żyjących w poszczególnych krainach zoogeograficznych kuli ziemskiej, w tym najbogatsza reprezentacja ptaków polskiej strefy klimatycznej krainy palearktycznej: lasów, pól, wód śródlądowych, gór i obszarów zagospodarowanych. Przy każdej gablocie ekspozycyjnej będzie zainstalowany monitor dotykowy (komputer) oraz zestaw głośników co umożliwi interaktywne korzystanie z prezentacji multimedialnych przedstawiających wyczerpujące informacje na temat gatunków prezentowanych w gablocie, ich życia, godów, gniazd, lęgów, zachowania, rozmieszczenia

oraz możliwe będzie odtwarzanie ich głosów. W dioramach (2-11) zostaną przedstawione charakterystyczne dla poszczególnych krain zoogeograficznych oraz środowisk naszej strefy klimatycznej (lasów, pól, wód i gór) gatunki w ich naturalnych siedliskach.

W końcowej części wystawy (*plansza ekspozycyjna nr 5 – ściana nr 15*) zostaną przedstawione informacje na temat gatunków ptaków, które występowały kiedyś na kuli ziemskiej i bezpowrotnie wyginęły. Dzięki monitorowi dotykowemu zainstalowanemu w tej części wystawy będzie możliwe interaktywne korzystanie z prezentacji multimedialnych przedstawiających wyczerpujące informacje na temat wymarłych gatunków. Docelowo w przyszłości ta część wystawy zostanie wzbogacona modelami plastycznymi niektórych wymarłych gatunków np. strusia madagaskarskiego i moa olbrzymiego, ewentualnie dronta dodo, alki olbrzymiej i gołębia wędrownego .

Opis szczegółowy części wystawy – „ptaki krain zoogeograficznych”:

1. Obszary okołobiegunowe – Antarktyka (*diorama nr 2*)

W pierwszej dioramie tej części wystawy zostanie zaprezentowany okaz (okazy) dermoplastyczny gatunku ptaka charakterystycznego dla tej strefy klimatycznej (np. pingwin królewski, albatros wędrowny) wraz z etykietą (z jego nazwą w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim) przedstawiony w jego naturalnym środowisku występowania – lodowce, morze, tundra (z wykorzystaniem takich elementów jak: sztuczny lód, śnieg, lustro wody itp.)

2. Obszary okołobiegunowe – Arktyka (*gabłota ekspozycyjna nr 2 – ściana nr 4, część 1*)

W gablocie zostaną zaprezentowane okazy dermoplastyczne ptaków tej strefy klimatycznej wraz z etykietami (z ich nazwami w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim) oraz mapą przedstawiającą jej lokalizację na tle innych krain świata. Dzięki zainstalowanemu monitorowi dotykowemu oraz głośnikom możliwe będzie interaktywne korzystanie z prezentacji multimedialnych przedstawiających wyczerpujące informacje na temat gatunków zaprezentowanych w gablocie, ich życia, godów, gniazd, lęgów, zachowania, rozmieszczenia oraz możliwe będzie odtworzenie ich głosów.

3. Nearktyka (*gabłota ekspozycyjna nr 2 – ściana nr 4, część 2*).

W gablocie zostaną zaprezentowane okazy dermoplastyczne ptaków tej strefy klimatycznej wraz z etykietami (z ich nazwami w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim)

oraz mapą przedstawiającą jej lokalizację na tle innych krain świata. Dzięki zainstalowanemu monitorowi dotykowemu oraz głośnikom możliwe będzie interaktywne korzystanie z prezentacji multimedialnych przedstawiających wyczerpujące informacje na temat gatunków zaprezentowanych w gablocie, ich życia, godów, gniazd, lęgów, zachowania, rozmieszczenia oraz możliwe będzie odtworzenie ich głosów.

4. Neotropik (*diorama nr 3*)

W dioramie zostanie zaprezentowany okaz (okazy) dermoplastyczny gatunku ptaka charakterystycznego dla tej strefy klimatycznej (np. tukana / tukanów) wraz z etykietą (z jego nazwą w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim) przedstawiony w jego naturalnym środowisku – np. dżungla tropikalna (z wykorzystaniem takich elementów jak: sztuczne drzewa, roślinność zielna, pnącza, darń itp.).

5. Neotropik (*gabłota ekspozycyjna nr 3 – ściana nr 5*)

W gablocie zostaną zaprezentowane okazy dermoplastyczne ptaków tej strefy klimatycznej wraz z etykietami (z ich nazwami w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim) oraz mapą przedstawiającą jej lokalizację na tle innych krain świata. Dzięki zainstalowanemu monitorowi dotykowemu oraz głośnikom możliwe będzie interaktywne korzystanie z prezentacji multimedialnych przedstawiających wyczerpujące informacje na temat gatunków zaprezentowanych w gablocie, ich życia, godów, gniazd, lęgów, zachowania, rozmieszczenia oraz możliwe będzie odtworzenie ich głosów.

6. Orient (*diorama nr 4*)

W dioramie zostanie zaprezentowany okaz (okazy) dermoplastyczny gatunku ptaka charakterystycznego dla tej strefy klimatycznej wraz z etykietą (z jego nazwą w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim) przedstawiony w jego naturalnym środowisku.

7. Orient (*gabłota ekspozycyjna nr 4 – ściana nr 6*)

W gablocie zostaną zaprezentowane okazy dermoplastyczne ptaków tej strefy klimatycznej wraz z etykietami (z ich nazwami w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim) oraz mapą przedstawiającą jej lokalizację na tle innych krain świata. Dzięki zainstalowanemu monitorowi dotykowemu oraz głośnikom możliwe będzie interaktywne korzystanie z prezentacji multimedialnych przedstawiających wyczerpujące informacje na temat gatunków

zaprezentowanych w gablocie, ich życia, godów, gniazd, lęgów, zachowania, rozmieszczenia oraz możliwe będzie odtworzenie ich głosów.

8. Australia, Nowa Gwinea (*diorama nr 5*)

W dioramie zostanie zaprezentowany okaz dermoplastyczny kazuara hełmiastego wraz z etykietą (z jego nazwą w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim) przedstawiony w jego naturalnym środowisku północnej Australii lub Nowej Gwinei – dżungla tropikalna (z wykorzystaniem takich elementów jak: sztuczne drzewa, roślinność zielna, pnącza, darń itp.).

9. Australia, Nowa Gwinea, Nowa Zelandia (*gabłota ekspozycyjna nr 5 – ściana nr 7, część 1*)

W gablocie zostaną zaprezentowane okazy dermoplastyczne ptaków tej strefy klimatycznej wraz z etykietami (z ich nazwami w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim) oraz mapą przedstawiającą jej lokalizację na tle innych krain świata. Dzięki zainstalowanemu monitorowi dotykowemu oraz głośnikom możliwe będzie interaktywne korzystanie z prezentacji multimedialnych przedstawiających wyczerpujące informacje na temat gatunków zaprezentowanych w gablocie, ich życia, godów, gniazd, lęgów, zachowania, rozmieszczenia oraz możliwe będzie odtworzenie ich głosów.

10. Etiopia (*gabłota ekspozycyjna nr 5 – ściana nr 7, część 2*)

W gablocie zostaną zaprezentowane okazy dermoplastyczne ptaków tej strefy klimatycznej wraz z etykietami (z ich nazwami w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim) oraz mapą przedstawiającą jej lokalizację na tle innych krain świata. Dzięki zainstalowanemu monitorowi dotykowemu oraz głośnikom możliwe będzie interaktywne korzystanie z prezentacji multimedialnych przedstawiających wyczerpujące informacje na temat gatunków zaprezentowanych w gablocie, ich życia, godów, gniazd, lęgów, zachowania, rozmieszczenia oraz możliwe będzie odtworzenie ich głosów.

11. Etiopia (*diorama nr 6*)

W dioramie zostanie zaprezentowany okaz (okazy) dermoplastyczny gatunku ptaka charakterystycznego dla tej strefy klimatycznej wraz z etykietą (z jego nazwą w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim) w jego naturalnym środowisku np. sawanna (z wykorzystaniem takich elementów jak: roślinność, piasek, darń itp.).

12. Etiopia (*gablot ekspozycyjna wolnostojąca*)

W gablocie zostanie zaprezentowany okaz dermoplastyczny strusia afrykańskiego wraz z etykietą (z jego nazwą w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim) oraz mapą przedstawiającą jego rozmieszczenie w świecie.

13. Palearktyka – lasy (*gabloty ekspozycyjne nr 6, 7, 8 – ściany nr 8, 9, 10*)

W gablotach zostaną zaprezentowane okazy dermoplastyczne ptaków leśnych występujące w naszej strefie klimatycznej wraz z etykietami (z ich nazwami w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim). Dzięki zainstalowanym monitorom dotykowym (3 szt.) oraz głośnikom możliwe będzie interaktywne korzystanie z prezentacji multimedialnych przedstawiających wyczerpujące informacje na temat gatunków zaprezentowanych w gablotach, ich życia, godów, gniazd, lęgów, zachowania, rozmieszczenia w Polsce i Europie oraz możliwe będzie odtworzenie ich głosów.

14. Palearktyka – lasy (*dioramy nr 7 i 8*)

W dioramach zostaną zaprezentowane okazy dermoplastyczne gatunków ptaków charakterystycznych dla lasów tej strefy klimatycznej wraz z etykietami (z ich nazwami w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim) w ich naturalnym leśnym środowisku (z wykorzystaniem takich elementów jak: drzewa, roślinność zielna, darń itp.).

15. Palearktyka – pola – tereny otwarte (*diorama nr 9*)

W dioramie zostaną zaprezentowane okazy dermoplastyczne dropi (samiec i samica) - ptaków charakterystycznych dla środowisk otwartych tej strefy klimatycznej, wraz z etykietami (z ich nazwami w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim), w ich naturalnym stepowo-polnym środowisku (z wykorzystaniem takich elementów jak: roślinność, bruzdy ziemi, piasek itp.).

16. Palearktyka – wody śródlądowe (*gabloty ekspozycyjne nr 9, 10 – ściany nr 11, 12*)

W gablotach zostaną zaprezentowane okazy dermoplastyczne ptaków wodnych występujących w różnych środowiskach wód śródlądowych naszej strefy klimatycznej wraz z etykietami (z ich nazwami w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim). Dzięki zainstalowanym monitorom dotykowym (2 szt.) oraz głośnikom możliwe będzie interaktywne korzystanie z prezentacji multimedialnych przedstawiających wyczerpujące informacje na

temat gatunków zaprezentowanych w gablotach, ich życia, godów, gniazd, lęgów, zachowania, rozmieszczenia w Polsce i Europie oraz możliwe będzie odtworzenie ich głosów.

17. Palearktyka – wody śródlądowe (*diorama nr 10*)

W dioramie zostanie zaprezentowany okaz (okazy) dermoplastyczny gatunku ptaka charakterystycznego dla śródlądowych środowisk wodnych naszej strefy klimatycznej wraz z etykietą (z jego nazwą w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim), w otoczeniu środowiska w jakim się gnieździ (z wykorzystaniem takich elementów jak: sztuczna tafla wody, szuwary, roślinność pływająca, kamienie, piasek itp.).

18. Palearktyka – góry (*diorama nr 11*)

W dioramie zostanie zaprezentowany okaz (okazy) dermoplastyczny gatunku ptaka charakterystycznego dla gór naszej strefy klimatycznej wraz z etykietą (z jego nazwą w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim), w otoczeniu środowiska w jakim się gnieździ (z wykorzystaniem takich elementów jak: skały, kamienie, drzewa i krzewy charakterystyczne dla gór, darń itp.).

19. Palearktyka – góry (*gablot ekspozycyjna nr 11- ściana nr 13*)

W gablocie zostaną zaprezentowane okazy dermoplastyczne ptaków górskich występujących w naszej strefie klimatycznej wraz z etykietami (z ich nazwami w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim). Dzięki zainstalowanemu monitorowi dotykowemu oraz głośnikom możliwe będzie interaktywne korzystanie z prezentacji multimedialnych przedstawiających wyczerpujące informacje na temat gatunków górskich zaprezentowanych w gablocie, ich życia, godów, gniazd, lęgów, zachowania, rozmieszczenia w Polsce i Europie oraz możliwe będzie odtworzenie ich głosów.

20. Palearktyka – ptaki blisko człowieka – obszary zagospodarowane (*gablot ekspozycyjna nr 12 – ściana nr 14*)

W gablocie zostaną zaprezentowane okazy dermoplastyczne ptaków występujących w naszej strefie klimatycznej – blisko człowieka (obszary zagospodarowane) wraz z etykietami (z ich nazwami w językach: polskim, łacińskim, niemieckim i angielskim). Dzięki zainstalowanemu monitorowi dotykowemu oraz głośnikom możliwe będzie interaktywne korzystanie z prezentacji multimedialnych przedstawiających wyczerpujące informacje na temat gatunków

zaprezentowanych w gablocie, ich życia, godów, gniazd, lęgów, zachowania, rozmieszczenia w Polsce i Europie oraz możliwe będzie odtworzenie ich głosów.

DYREKTOR
MUZEUM PRZYRODNICZEGO
w Jeleniej Górze
mgr Stanisław Firszt

PTAKI
BOJENIA

